

Steinkjer kommune
Postboks 2530
7729 Steinkjer

Vår dato:
06.02.2017

Deres dato:
05.02.2017

Vår ref.:
2017/913
Arkivkode:
Deres ref.:

Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av Steinkjer og Snåsa kommuner

Steinkjer kommune søkte om skadefellingstillatelse på ei gaupe i sms til vakttelefonen for rovvilt fredag den 3. februar 2017 kl. 23.35, samt muntlig i telefonsamtale lørdag den 4. februar s.å. kl. 09.25 og skriftlig søknad i e-post datert 5. februar 2017. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag avslår søknaden om skadefellingstillatelse på 1 (ei) gaupe i deler av Steinkjer og Snåsa kommuner. Avslaget ble meddelt muntlig mandag den 6. februar 2017 kl. 13:50.

Bakgrunnen for søknaden

I forbindelse med kvotejakt på gaupe har det blitt felt to gauper i det aktuelle området, ei voksen hunngaue og en av de to ungene. Steinkjer kommune begrunner søknaden med potensialet for skader nå og fremtidige skader, samt at det er uheldig at en gaupeunge blir gående alene etter at mor og søsken er felt under kvotejakta. Steinkjer kommune søkte om skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av Steinkjer og Snåsa kommuner i sms fredag den 3. februar 2017 kl. 23:35, samt muntlig i telefonsamtale med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag v/Inge Hafstad lørdag den 4. februar 2017 kl. 09:25. Fylkesmannen ba også om at det søkes skriftlig, noe som ble gjort i e-post datert 5. februar 2017. Vedlagt søknaden var et kart som viste forslag til avgrensninger av skadefellingsområdet.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge vedtok den 9. januar 2017 ny kvote på to betingede skadefellingstillatelser på gaupe. Av kvoten på to gauper er ingen ennå felt på skadefelling. Dette betyr at gjenværende skadefellingskvote for gaupe i region 6 nå er to gauper.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriftens § 9 sier følgende:

«§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegerer sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser til Rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 9. januar 2017.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1280 ble det registrert 14,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2016 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger, til tross for nedgang i bestanden fra i fjor. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene er på 14,7; også over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også i 2017 (antall familiegrupper før jakta i 2017). Pr. dags dato vet vi ikke hvor mange familiegrupper som blir registrert før jakt i 2017, slik at fylkesmannen må forholde seg til NINA Rapport 1280 om antall familiegrupper før jakt i 2016 og prognosemodellens prognose for antall familiegrupper før jakt i 2017 når søknaden vurderes. Med bakgrunn i data fra NINA Rapport 1280 anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er det foreslåtte skadefellingsområdet både innenfor (Steinkjer) og utenfor (Snåsa) det vedtatte yngleområdet for gaupe i region 6. Når det foreslåtte skadefellingsområdet befinner seg både innenfor og utenfor yngleområdet for gaupe, jf. forvaltningsplanen, er det naturlig å vurdere søknaden ut fra hvor terskelen er høyest for å gi skadefellingstillatelse, altså innenfor område med mål om yngling. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, Rovdata og forvaltningsplanen, samt nemndas vedtak av 9. januar d.å., anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivarettatt. Førre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener

derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken. Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Søker har fått avslag på sin søknad om skadefellingstillatelse, og Fylkesmannen anser dermed ikke at naturmangfoldlovens §§ 10 - 12 som relevant i denne saken.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2016 over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1280. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2017. Rovviltnemnda skriver i vedtak av 9. januar d.å. at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering, jf. forvaltningsplanen. Rovviltnemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at Steinkjer kommune ligger innenfor forvaltningsområdet for gaupe, mens Snåsa kommune ligger utenfor forvaltningsområde for gaupe. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være høyere innenfor forvaltningsområdet enn i områder utenfor forvaltningsområdet.

Selv om terskelen for å innvilge søknader om skadefellingstillatelser på gaupe innenfor yngleområdet for gaupe er høyere enn utenfor, er terskelen for å innvilge søknader om skadefelling av gaupe generelt lav i region 6. Imidlertid er det ikke dokumentert skader forvoldt av gaupe i dette området siden begynnelsen av august 2016, verken på sau eller tamrein, slik at det i dette tilfellet ikke er snakk om en akutt skadesituasjon. En eventuell tillatelse ville derfor kun være knyttet opp mot å forebygge fremtidige skader, samt å regulere bestanden av gaupe. Gaupebestanden skal i all hovedsak reguleres ved hjelp av kvotejakt, jf. rovviltforlikets punkt 2.2.9. Under årets kvotejakt er det felt to gauper i det aktuelle området, ei voksen hunngaue og en av hennes unger. Fellingene av disse to gaupene i forbindelse med kvotejakt vil virke både bestandsregulerende og bidra til å forebygge fremtidige skader forvoldt av gaupe.

Fylkesmannen er enig i at det er uheldig at en gaupeunge blir gående alene etter at resten av familiegruppen er felt i forbindelse med årets kvotejakt, men etter fylkesmannens vurdering gir ikke det alene grunnlag for å innvilge søknaden om skadefellingstillatelse på ei gaupe. Deler av det foreslåtte skadefellingsområdet ligger i område med mål om yngling av gaupe, og forekomst av gaupe må påregnes i dette området. Snåsa kommune er en del av område uten mål om yngling – Indre Namdalen. Forvaltningsplanen sier at gaupebestanden i Indre Namdalen bør holdes lav. Selv om det ikke er mål om ynglende gaupe i dette området har Indre Namdalen en naturlig bestand av gaupe som gjør det svært vanskelig å eliminere gaupe som skadevolder i dette området. Erfaringer fra radiomerkede gauper i Nord-Trøndelag viser at de benytter store arealer og beveger seg på tvers av de definerte yngleområdene i forvaltningsplanen. Med bakgrunn i dette vil den hanngaupen som ble felt under kvotejakta ved Kjenstadberga lengre øst i Snåsa kommune den 1. februar 2017 også virke skadeforebyggende for dette aktuelle området.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel *lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9* har Fylkesmannen i Nord-Trøndelag fattet følgende vedtak:

- Søknaden fra Steinkjer kommune om skadefellingstillatelse på ei gaupe i deler av Steinkjer og Snåsa kommuner avslås.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
Miljøverndirektør

Inge Hafstad
Seniorrådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Stod saubeitlag v/Jostein Omli	Retlovegen 659	7717	STEINKJER
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Skjækerfjell reinbeitedistrikt v/Hanna-Lena Wilks	Jørstad	7760	SNÅSA
Snåsa kommune / Snåasen Tjelle	Sentrum	7760	Snåsa
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM